

แบบแสดงรายละเอียดการเสนอผลงานความชำนาญการ/ความเชี่ยวชาญ

(ระดับ 8ว/วช และ 9วช/ชช)

ชื่อ นายธีรเดช นริศธรรักษ์

ตำแหน่ง นิตกร 7วช

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นิตกร 8วช

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

ชื่อผลงาน การตีความกฎหมายว่า “การพิจารณาหาผลประโยชน์จากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถกระทำได้หรือไม่”

2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ พ.ศ. 2553

3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

3.1 ความหมายของคำว่า “บริการสาธารณะ”

บริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่ฝ่ายปกครองต้องกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยกิจกรรมบริการสาธารณะนี้จะแตกต่างจากกิจกรรมตำรวจทางปกครอง ในแง่ที่ตำรวจทางปกครองนั้นเป็นการใช้อำนาจฝ่ายเดียวในการควบคุมและรักษาความสงบเรียบร้อย ส่วนบริการสาธารณะนั้นมีลักษณะเป็นการให้บริการ

บริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่ฝ่ายปกครองกระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะอันเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การคมนาคมขนส่ง การศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น บริการสาธารณะหลักกฎหมายที่สำคัญได้แก่

1. หลักความต่อเนื่องของบริการสาธารณะ
2. หลักความเปลี่ยนแปลงได้ของบริการสาธารณะให้ทันต่อความต้องการของประชาชน

อยู่เสมอ

3. หลักความเสมอภาคที่มีต่อบริการสาธารณะ

หลักความเปลี่ยนแปลงได้ของบริการสาธารณะให้ทันต่อความต้องการของประชาชนอยู่เสมอ หมายความว่า บริการสาธารณะที่ฝ่ายปกครองรับผิดชอบนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในสังคมที่เปลี่ยนไป เพราะความต้องการของประชาชนไม่อยู่นิ่งกับที่ หากแต่เปลี่ยนผันไปตามสภาพความเจริญของสังคม

บริการสาธารณะทางปกครองเป็นบริการสาธารณะที่รัฐมีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการพื้นฐานของประชาชน เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การต่างประเทศ การศึกษา การควบคุมดูแลสุขภาพอนามัย เป็นต้น บริการสาธารณะประเภทนี้รัฐจะให้ส่วนราชการเป็นผู้จัดทำเอง และเป็นการจัดบริการสาธารณะที่ประชาชนผู้รับบริการไม่ต้องเสียค่าตอบแทน ราชการมักจัดทำบริการสาธารณะที่จำเป็นสำหรับประชาชน โดยมากจึงเป็นบริการที่ให้เปล่า มิได้เรียกเก็บค่าบริการเหมือนกับการบริการของเอกชน เช่น บริการรักษาความปลอดภัยโดยตำรวจ ประชาชนไม่ต้องจ่ายค่าบริการ ไม่เหมือนกับกรณีที่มีการจ้างบริษัทรักษาความปลอดภัยของเอกชน ที่ต้องมีการจ่ายค่าจ้าง และหากบริการสาธารณะที่รัฐจัดทำนี้จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบ้าง

ก็เฉพาะกรณีที่รัฐพิจารณาแล้วเห็นว่าบริการนั้น ผู้รับบริการได้รับบริการเป็นพิเศษมิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมทั้งหมด เช่น กรณีที่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนที่ดิน แต่ก็เป็นการเรียกเก็บเพียงเล็กน้อยเพราะประชาชนได้จ่ายค่าบริการเหล่านั้นผ่านการจัดเก็บภาษีอากรให้รัฐอยู่แล้ว

หมายเหตุ ข้อ 3.1 จากหนังสือ คำอธิบายกฎหมายปกครองว่าด้วยหลักทั่วไป อาจารย์มานิตย์ จุมปา สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 หลักกฎหมายปกครอง “รัฐหรือฝ่ายปกครองจะทำการทางปกครองได้เท่าที่กฎหมายให้อำนาจ”

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือเป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนท้องถิ่นและเป็นส่วนหนึ่งของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น การใช้อำนาจทางปกครองจึงต้องอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ เนื่องจากประเทศไทยมีการบริหารราชการแผ่นดินในระบบนิติรัฐซึ่งหมายถึง การปกครองบ้านเมืองโดยอาศัยหลักของกฎหมายมิใช่โดยอาศัยบุคคลหรือคณะบุคคลหนึ่งไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น แม้กระทั่งองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญต่างๆ ก็ย่อมที่มีขอบเขตในการปฏิบัติหน้าที่ภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติหรือกำหนดไว้

3.2.1 ตัวอย่างคดีคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขแดงที่ พ.40/2549 ซึ่งเป็นการออกระเบียบเก็บเงินขออำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ สรุปได้ว่าคดีนี้ผู้ฟ้องคดีคือโรงงานน้ำตาลทรายจำนวน 36 โรง ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อขอให้ศาลเพิกถอนระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ 2 พ.ศ.2543 ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อชำระหนี้ให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือ ธกส. ตามโครงการเงินเพิ่มค่าอ้อยขั้นต้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า แม้ว่ากฎหมายกำหนดให้โรงงานต้องปฏิบัติตามระเบียบและประกาศที่คณะกรรมการฯ กำหนด แต่ระเบียบและประกาศนั้นก็ต้องเป็นระเบียบและประกาศที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายด้วย เมื่อกรณีดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติในมาตราใดที่กำหนดให้เป็นภาระหรือหน้าที่ของโรงงานให้ต้องดำเนินการหักเงินเพื่อชำระหนี้ดังกล่าว การออกระเบียบที่กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของโรงงานในเรื่องดังกล่าว จึงเป็นการออกกฎที่เกินอำนาจตามกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้เพิกถอนระเบียบดังกล่าว

3.2.2 ตัวอย่างกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐดำเนินการได้ เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 มาตรา 89 (4) ซึ่งบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องการรักษาความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ประกอบมาตรา 92 ซึ่งบัญญัติให้กรุงเทพมหานครอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นโดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและมาตรา 97 (1) และ (2) บัญญัติให้กรุงเทพมหานคร ตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครได้โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ประกอบข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่อง ค่าบริการพ.ศ.2543 ข้อ 4 (9) การทำความสะอาด ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2543 ซึ่งกรุงเทพมหานครสามารถเก็บค่าบริการสุขาชั่วคราว และค่าบริการรถสุขาเคลื่อนที่ได้

3.2.3 ตัวอย่างคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อ.34/2549 ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนข้อ 9 ของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ.2549 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2545 ซึ่งเป็นเรื่องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองมีอำนาจเรียกผู้ควบคุมและผู้จัดการโรงแรม ผู้พักและผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานอื่นใดมาเพื่อตรวจสอบ เนื่องจากเห็นว่า การออกข้อบัญญัติตามข้อ 9 ดังกล่าวเป็นการออกข้อบัญญัติที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังนั้นจะต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้อย่างชัดเจนในการออกข้อบัญญัติในลักษณะนี้ เมื่อไม่มีกฎหมายที่ให้อำนาจไว้อย่างชัดเจนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองมีอำนาจออกข้อบัญญัติในลักษณะนี้ได้ การออกข้อบัญญัติฯ ดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้เสนอผลงานได้นำเสนอนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกทราบแล้ว เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2549

3.3 หลักวิชาการเรื่องการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง หรือ “กฎ” ของฝ่ายปกครอง

เนื่องจากตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ศาลปกครองมีอำนาจในการตรวจสอบ “กฎ” ของฝ่ายปกครอง ในกรณีที่ “กฎ” ของฝ่ายปกครองกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ซึ่งข้อบัญญัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็น “กฎ” ประเภทหนึ่งที่เกิดโดยฝ่ายปกครอง หากออกโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่อาจถูกเพิกถอนโดยศาลปกครองได้ตามมาตรา 72 แห่งกฎหมายฉบับเดียวกัน

4. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

4.1 ผู้เสนอผลงานได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้พิจารณาข้อกฎหมายหรือตีความกฎหมายว่า “การพิจารณาหาผลประโยชน์จากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก จะสามารถกระทำหรือไม่อย่างไรตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด” โดยผู้บังคับบัญชาได้มีความเห็นในเบื้องต้นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ยังไม่ได้ออกข้อบัญญัติการจัดเก็บรายได้อำนาจรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบฯ และเป็นแนวทางในการจัดหาผลประโยชน์กับรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป เห็นควรให้คณะกรรมการจัดหาผลประโยชน์

- ออกข้อบัญญัติการจัดเก็บรายได้จากค่าเช่ารถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป
- และหรือกำหนดราคาค่าเช่ารถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป ใช้ไปพ่วงก่อนที่ข้อบัญญัติการจัดเก็บรายได้จากค่าเช่ารถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปจะประกาศใช้ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน บริษัท ร้านค้า บุคคลธรรมดา

4.2 ผู้เสนอผลงานได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงความเป็นมาของงบประมาณการจัดซื้อรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ได้มีการจัดงานประเพณีลอยกระทง งานวันเด็ก งานวันขึ้นปีใหม่ งานวันสงกรานต์ งานเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ ตลอดจนมีโครงการองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกพบประชาชนตามอำเภอต่างๆ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปเพื่อบริการแก่ผู้มาร่วมงานดังกล่าว เพื่อให้ได้รับความสะดวกในการใช้ห้องสุขา ณ สถานที่จัดงานต่าง ๆ อาทิ เช่น บึงราชนก ซึ่งเป็นสวนสาธารณะในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก หรือสนามกีฬากลางซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก เป็นต้น

4.3 ผู้เสนอผลงานพิจารณาข้อระเบียบกฎหมายและแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยเริ่มต้นจากกรอบกฎหมายที่ใหญ่ที่สุด คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกฎกระทรวงที่ออกโดยอาศัยอำนาจกฎหมายการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินกิจการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์และทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2546 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 8 พ.ศ.2547 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 13 พ.ศ.2552 ในมาตรา 53 และ มาตรา 54 บัญญัติให้เทศบาลเมือง เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเรื่อง “ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ” แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสมัครเป็นลานมันเพื่อเข้าร่วมโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี 2551/2552 เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 การจัดซื้อรถเทอร์ลเลอร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พิจิตร

4.4 ผู้เสนอผลงานได้พิจารณาข้อเท็จจริง ข้อระเบียบกฎหมาย แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา และความเหมาะสมในเรื่องนี้จึงได้ตีความกฎหมายหรือพิจารณากฎหมาย หรือแนวทางการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่างๆ ได้ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไว้ โดยได้ลงรายละเอียดการให้ความเห็นทางกฎหมายในแต่ละเรื่องในแต่ละประเด็นว่าสามารถจะกระทำได้หรือไม่แต่อย่างใด ประกอบกับนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำมากำหนดกรอบการดำเนินการหรือวิธีการการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้ตอบสนองทั้งนโยบายของผู้บริหาร ตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่สำคัญต้องอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของกฎหมายที่บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง จะสามารถกระทำการได้ในเรื่องใดบ้าง

ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ข้อระเบียบกฎหมายและแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 283 “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย การบริหารการจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะโดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงานได้โดยอิสระและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่นให้จัดบริการสาธารณะได้โดยครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์กรเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์ และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

ให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจหน้าที่ และจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ รวมทั้งกำหนดระบบตรวจสอบและประเมินผล โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนเท่ากัน เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมตามลักษณะของภาษีแต่ละชนิด การจัดสรรทรัพยากรในภาครัฐ การมีรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่ายตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น สถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ

.....”

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540

มาตรา 45 (8) “จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

.....”

กฎกระทรวง (พ.ศ.2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

พ.ศ.2540 ลงวันที่ 15 กันยายน 2541

“อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 45 (8) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ

- (1) จัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

.....”

มาตรา 46 “องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

.....”

กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ลงวันที่ 15 กันยายน 2541

“อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงได้ ดังต่อไปนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ เมื่อ

- (1) การนั้นจำเป็นต่อกระทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (2) ได้รับความยินยอมจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
- (3) ได้รับความยินยอมจากสภาแห่งราชการส่วนท้องถิ่นหรือสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

.....”

มาตรา 48 “องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติ

.....”

มาตรา 50 “การดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีลักษณะเป็นการพาณิชย์อาจทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด”

.....”

(มีระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินกิจการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2541)

มาตรา 51 “ข้อบัญญัติจะตราขึ้นได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัตินี้

(1) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดไว้ใน

ข้อบัญญัติ

(2) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจตรา

(3) การดำเนินการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา 50

ในข้อบัญญัติจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”

มาตรา 69 “องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมใดๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

.....”

(ตรวจสอบไม่พบระเบียบกระทรวงมหาดไทยในเรื่องนี้)

มาตรา 73 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

ขอบจากรัฐมนตรี

(1) ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

(2) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

(3) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(4) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(5) รายได้จากการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(6) พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

(7) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็น

(8) เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

(9) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

(10) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

.....”

มาตรา 76 “การคลัง การงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การดำเนินกิจการการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและการจัดหาพัสดุและการจัดจ้าง และการให้ได้รับสวัสดิการของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ในการออกระเบียบตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงความเป็นอิสระ ความคล่องตัวและความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย

.....”

(มีระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2531 แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2535)

ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2546

.....

ข้อ 1 “ลักษณะของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณะในเขตจังหวัด

(1) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(2) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวมและไม่เข้าไปดำเนินงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

(3) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่อง หรือมีผู้ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 1 แห่งขึ้นไป

.....”

ข้อ 2 “ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ คือ

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนจังหวัดโดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดเพื่อนำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมดุลและคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

(2) การก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ หรือมีการเกี่ยวเนื่องกันหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในลักษณะที่เป็นเครือข่ายหลักในการเชื่อมโยงกับแผนงานโครงการที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(3) การจัดการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในระดับจังหวัด และไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายศักยภาพและมุ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุขการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(4) การส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุน และพาณิชย์กรรมของจังหวัด

(5) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลรวม การดูแล ระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(6) ให้บริการด้านเทคนิค วิชาการ เครื่องมือ เครื่องจักรกล บุคลากร แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(7) ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับภารกิจถ่ายโอนภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมถ่ายโอนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด “มีหน้าที่ที่ต้องทำ”

.....”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535
แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 8 พ.ศ.2547

หมวด 3 การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ ส่วนที่ 1 การยืม

ข้อ 139 “การให้ยืมหรือนำพัสดุไปใช้ในกิจการซึ่งมิใช่เพื่อประโยชน์ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือประโยชน์ของทางราชการจะกระทำมิได้”

ข้อ 140 “การยืมพัสดุประเภทใช้คงรูป ให้ผู้ยืมทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืน โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) การให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการยืมจะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นผู้ให้ยืม

(2) การให้บุคคลยืมใช้ภายในสถานที่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเดียวกัน จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งรับผิดชอบพัสดุนั้น แต่ถ้ายืมไปใช้นอกสถานที่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น”

ข้อ 141 “ผู้ยืมพัสดุประเภทใช้คงรูปจะต้องนำพัสดุนั้นมาส่งคืนให้ในสภาพที่ใช้การได้ เรียบร้อย หากเกิดชำรุดเสียหาย หรือใช้การไม่ได้ หรือสูญหายไปให้ผู้ยืมจัดการแก้ไขซ่อมแซมให้คงสภาพเดิมโดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง หรือชดใช้เป็นพัสดุประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะและสภาพอย่างเดียวกัน หรือชดใช้เป็นเงินตามราคาที่เป็นอยู่ในขณะยืมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 640

มาตรา 640 “อันว่ายืมใช้คงรูปนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ให้ยืม ให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้ยืมใช้สอยทรัพย์สินสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เปล่า และผู้ยืมตกลงว่าจะคืนทรัพย์สินนั้นเมื่อได้ใช้สอยเสร็จแล้ว”

มาตรา 641 “การให้ยืมใช้คงรูปนั้น ท่านว่าย่อมบริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบทรัพย์สินซึ่งให้ยืม”

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 13 พ.ศ.2552 ในมาตรา 53 และ
มาตรา 54 บัญญัติให้เทศบาลเมือง เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเรื่อง “ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ”

แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนหัวัดในการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เรื่องเสร็จที่ 74/2553 สรุปได้ว่า

“ด้วยจังหวัดขอนแก่นแจ้งว่าบริษัท สยามราชธานี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เสนอโครงการจัดตั้งสถานีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) ลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการในเชิงพาณิชย์และสำหรับใช้ในกิจการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงขอหารือว่า หรืออาจจะเข้าข่ายเป็นการดำเนินกิจการแข่งขันกับเอกชนตามมาตรา 84 (1) ของรัฐธรรมนูญ 2550 หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) เห็นว่า การดำเนินการใดๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องบัญญัติไว้ การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะดำเนินการใดจึงต้องพิจารณาว่า เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่

ดังนั้น แม้มาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะบัญญัติให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ได้ก็ตาม แต่การดำเนินกิจการนั้นต้องเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดด้วย เมื่อปรากฏว่าใน พระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการลงทุนจัดตั้ง และบริหารจัดการสถานีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงไม่สามารถลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติได้ แม้ว่ามาตรา 45 (8) ซึ่งเป็นบทบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะบัญญัติให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและมาตรา 17 (29) แห่ง พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะได้กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ประกาศกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำได้ก็ตาม แต่ไม่ปรากฏว่ากฎกระทรวง (พ.ศ.2541) หรือประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ได้กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถจัดทำกิจการเกี่ยวกับการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติได้ ด้วยเหตุนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงไม่สามารถลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติโดยอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวได้”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสมัครเป็นลานมันเพื่อเข้าร่วมโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี 2551/2552 เรื่อง เสร็จที่ 198-199/2552 สรุปได้ว่า

“ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสมัครเป็นลานมันเพื่อเข้าร่วมโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี 2551/252 และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีความเห็นสรุปได้ว่าการดำเนินการใดๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจ

หน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดั่งนั้น แม้ว่ามาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และมาตรา 68 (11) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 จะได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ได้ก็ตาม แต่การดำเนินกิจการดังกล่าวก็ต้องเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนดด้วย เมื่อปรากฏว่า ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการเป็นผู้ประกอบการรับจ้างแปรสภาพมันสำปะหลังด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบล จึงไม่อาจเป็นผู้รับจ้างแปรสภาพมันสำปะหลังได้ นอกจากนี้ การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบลรับจ้างแปรสภาพมันสำปะหลังกับองค์กรคลังสินค้านั้นมีลักษณะเป็นการรับจ้างตามสัญญาจ้างที่ทำกับองค์กรคลังสินค้า มิใช่เป็นการประกอบกิจการพาณิชย์ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 หรือมาตรา 68 (11) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 การดำเนินการใดๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ดั่งนั้น เมื่อปรากฏว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และกฎหมายอื่นที่บัญญัติอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการเป็นตัวแทนองค์กรคลังสินค้าเพื่อรับจำนำหัวมันปะหลังสดแทนองค์กรคลังสินค้าหรือมีอำนาจหน้าที่ในการรับจำนำเองได้ ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงไม่อาจรับจำนำหัวมันสำปะหลังแทนองค์กรคลังสินค้า รวมถึงไม่อาจรับจำนำหัวมันสำปะหลังได้เอง”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 การจัดซื้อรถแทรกเตอร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร เรื่อง เสร็จที่ 321/2549 สรุปได้ว่า

“กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท 0808.2/35714 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2549 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาสรุปความได้ว่า จังหวัดพิจิตรได้มีหนังสือหาหรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรในการจัดซื้อรถแทรกเตอร์ให้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าวที่องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจัดซื้อไว้บริการประชาชน แต่เนื่องจากในการดำเนินการดังกล่าวไม่มีระเบียบหรือแนวปฏิบัติกำหนดไว้ จึงขอหาหรือว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะดำเนินการจัดหาประโยชน์ในการรับจ้างขนย้ายโดยทำเป็นประกาศหรือข้อบัญญัติได้ หรือไม่ อย่างไร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อหาหรือดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

1. กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะจัดซื้อรถแทรกเตอร์เพื่อให้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าว

ที่องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจัดซื้อไว้บริการประชาชน น่าจะอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะดำเนินการได้ ตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540

2. เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรให้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าว จึงอาจเรียกค่าบริการจากการให้บริการดังกล่าวได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติ ตามมาตรา 48 แห่ง พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดพิจิตร) ผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเนินสว่าง แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการชี้แจงของผู้แทนว่า จังหวัดพิจิตรเป็นพื้นที่ที่ประชาชนเพาะปลูกข้าวเป็นจำนวนมาก เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวเกษตรกรจะจ้างรถเกี่ยวข้าวเอกชนซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากมาทำการเกี่ยวข้าวให้ ต่อมาในปี พ.ศ.2548 เกิดปัญหาระหว่างเกษตรกรกับผู้รับจ้างเกี่ยวข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นเหตุให้ผู้จ้างเกี่ยวข้าวไปรับจ้างเกี่ยวข้าวในจังหวัดอื่น ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรจึงประสงค์จะช่วยเหลือเกษตรกรโดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลซื้อรถเกี่ยวข้าวไว้บริการ และเนื่องจากมีความจำเป็นต้องขนย้ายรถเกี่ยวข้าวขององค์การบริหารส่วนตำบลไปยังพื้นที่ที่จะให้บริการ จึงประสงค์จะให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซื้อรถแทรกเตอร์ไว้ให้บริการแก่องค์การบริหารส่วนตำบลด้วย นอกจากนี้ ยังได้รับความจากคำชี้แจงของผู้แทนด้วยว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2548 และปัจจุบันผู้รับจ้างเกี่ยวข้าวได้กลับมารับจ้างเกี่ยวข้าวตามเดิมแล้ว

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) จึงมีความเห็นว่า การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะอาศัยอำนาจตามมาตรา 45 (3) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 เพื่อสนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น ได้นั้นจะต้องปรากฏว่าเป็นการสนับสนุนกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วยในกรณีตามข้อหารือการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะจัดซื้อรถเกี่ยวข้าวไว้บริการเกษตรกรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะเป็นการซื้อเครื่องจักรเพื่อออกไปรับจ้างเกษตรกรเกี่ยวข้าวแทนที่เอกชน ซึ่งประกอบกิจการอยู่การกระทำดังกล่าวจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 68 (7) แห่งพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 นอกจากนี้ ลักษณะของกิจกรรมนั้นอาจอยู่ในข่ายของการประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชนอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 87 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย ดังนั้น เมื่อกิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะกระทำในครั้งนี้ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเป็นกิจการที่ไม่อาจกระทำได้แล้ว การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรจะจัดซื้อรถแทรกเตอร์ไว้บริการรับขนย้ายรถเกี่ยวข้าวขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งเป็นการเฉพาะเช่นนี้ จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะดำเนินการตามมาตรา 45 (3) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ รวมทั้งอาจเป็นการประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชนอันเป็นการขัดกับบทบัญญัติมาตรา 87 ของรัฐธรรมนูญฯ ด้วย”

ผู้เสนอผลงานได้พิจารณาข้อเท็จจริง ข้อระเบียบกฎหมาย ดังกล่าวข้างต้นแนวคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการกฤษฎีกา และความเหมาะสมในเรื่องนี้ประกอบกับความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการ ดำเนินการแล้ว มีความเห็นดังนี้

(1) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 283 ถึงแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีหน้าที่ในการบริหารจัดการบริการสาธารณะก็ตาม แต่ ทั้งนี้ยังต้องคำนึงถึงกรอบของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อกำหนดการ แบ่งอำนาจหน้าที่และจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ตามที่บัญญัติในวรรคสามของมาตรา 283 แห่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ประกอบด้วย

(2) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกไม่สามารถออกข้อบัญญัติการจัดเก็บรายได้จากค่าเช่า ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปได้ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

(2.1) จากพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ถึงแม้ว่าในมาตรา 45(8) ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 15 กันยายน 2541 จะบัญญัติให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูลก็ตาม แต่ความหมายของการดำเนินกิจการในเรื่องนี้เมื่อพิจารณาประกอบกับประกาศคณะกรรมการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2546 การหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการใช้รถยนต์สุขา เคลื่อนที่สำเร็จรูปไม่เข้าองค์ประกอบของข้อใดข้อหนึ่งใน (1) ถึง (3) ของข้อ 1 ของประกาศดังกล่าว อันได้แก่

(2.1.1) การนั้นจำเป็นต้องกระทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(2.1.2) ได้รับความยินยอมจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ

(2.1.3) ได้รับความยินยอมจากสภาแห่งราชการส่วนท้องถิ่นหรือสภาองค์การบริหารส่วน- จังหวัดที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

(2.2) การกระทำกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งสามารถกระทำการนอกเขตจังหวัด ได้ ตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัตินั้น องค์กรประกอบสำคัญของมาตรานี้จะต้องปรากฏว่ากิจการที่ทำนั้นเป็นกิจการที่อยู่ในกรอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อน ดังนั้น เมื่อการหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป มิใช่อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้น กรณีการดำเนินการกิจการนี้ในหรือนอกเขตจังหวัดจึงมิอาจ กระทำได้ตามมาตราดังกล่าว

(2.3) ตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ถึงแม้ว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดจะสามารถให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ

หรือส่วนราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติ แต่จะต้องปรากฏว่ากิจการที่จะให้บริการ นั้น ต้องเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจะกระทำได้ จึงจะสามารถตราข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าบริการในกิจการดังกล่าวได้ ดังเช่นพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 13 พ.ศ. 2552 ในมาตรา 53 และมาตรา 54 บัญญัติให้เทศบาลเมือง เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเรื่องให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ เป็นต้น

(2.4) การจัดหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการใช้รถยนต์สุขาสำเร็จรูป ถือไม่ได้ว่าเป็นการดำเนินการที่มีผลประโยชน์ในทางธุรกิจที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสามารถกระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

(2.5) ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กรณีการออกข้อบัญญัติเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป ไม่ถือว่าเป็นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ ตามมาตรา 51 (1) และ (2) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

(2.6) ตามมาตรา 69 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ที่ให้อำนาจองค์กรบริหารส่วนจังหวัดออกข้อบัญญัติเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้นได้นั้น การหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการให้บริการรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป ไม่ถือว่าเป็นการบริการสาธารณะตามความหมายของมาตรานี้ เนื่องจากการบริการสาธารณะจะต้องเป็นกิจการที่มีความจำเป็นต่อสาธารณะ มีการพัฒนาการบริการอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มาใช้บริการสาธารณะ ดังนั้น การให้บริการรถยนต์สุขาเคลื่อนที่ในเฉพาะจุดหรือในบางสถานที่เป็นครั้งเป็นคราว จึงไม่ถือเป็นการบริการสาธารณะในความหมายนี้ อีกทั้งเมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จะต้องดำเนินกิจการใหญ่เป็นภาพรวมของจังหวัด ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายการกระจายอำนาจฯ การให้บริการรถยนต์สุขาเคลื่อนที่ก็ไม่อาจถือว่าเข้าในคำนิยามของการบริการสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดแต่อย่างใด

(2.7) ตามมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดกฎหมายบัญญัติให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดนั้น เห็นว่า รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป ถึงแม้จะถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดก็ตาม แต่เจตนารมณ์ของการจัดซื้อรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปดังกล่าวประกอบกับลักษณะของพัสดุประเภทนี้ก็ไม่ใช่เป็นพัสดุที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีเจตนาจะจัดหามาเพื่อการหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการใช้พัสดุดังกล่าว กรณีนี้จึงไม่อาจจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดนี้ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับดังกล่าว ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วย

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2531 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 อีกทั้งตามหมวด 2 การจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของระเบียบฯ ดังกล่าว ก็มีเจตนามุ่งหมายเฉพาะการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะมั่นคงถาวรเท่านั้น

(2.8) การหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากไม่ถือว่าเป็นการให้บริการสาธารณะในเขตจังหวัด อีกทั้งไม่เข้าองค์ประกอบของประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2546 ในข้อ 1 และข้อ 2 ที่กล่าวแล้วข้างต้น

(2.9) การหาผลประโยชน์ตอบแทนจากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการขิมนพัสดุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 8 พ.ศ. 2547 หมวด 3 การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ ส่วนที่ 1 การขิมน ข้อ 139 ถึงข้อ 141 แต่อย่างไร เนื่องจากลักษณะการให้บริการการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเป็นลักษณะการส่งรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปพร้อมเจ้าหน้าที่ประจำรถขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้าไปให้บริการตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด และเมื่อเสร็จภารกิจก็จะนำรถยนต์ดังกล่าวกลับเข้ามาดูแลรักษาในสถานที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อไป ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการส่งมอบสิ่งของหรือพัสดุให้อยู่ในความครอบครองของผู้ขิมน ตามความหมายของการขิมนใช้คงรูป ตามมาตรา 640 และ 641 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(2.10) จากแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งในเรื่องการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการสมัครเป็นลานมันเพื่อเข้าร่วมโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี 2551/2552 และเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 การจัดซื้อรถแทรกเตอร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร สรุปได้ว่าการพิจารณาว่ากิจการใดจะเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่สามารถกระทำได้จะต้องมีบทกฎหมายบัญญัติโดยเฉพาะให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และทั้งนี้จะไม่ต้องเป็นการขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ กฎหมายการกระจายอำนาจฯ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย อาทิ เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 13 พ.ศ.2552 ในมาตรา 53 และมาตรา 54 บัญญัติให้เทศบาลเมือง เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเรื่อง ให้มีและบำรุงส่วนสาธารณะ เป็นต้น

(3) การจัดซื้อรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปนั้น พิจารณาเห็นว่า การจัดซื้อดังกล่าวเป็นการจัดซื้อรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปไว้ใช้ในราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก หรือกิจการที่เกี่ยวข้องในทางราชการอื่นที่จะต้องให้บริการสุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปในภาครวมในระดับจังหวัด โดยมีได้เก็บค่าตอบแทนหรือค่าเช่าหรือจัดหาผลประโยชน์จากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปจากผู้ใช้บริการ หรือองค์กรภาคราชการหรือเอกชนแต่อย่างใด

4.5 ผู้เสนอผลงานได้พิจารณาแนวทางการบรรเทาความเดือดร้อนของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน บริษัท ร้านค้า บุคคลธรรมดา รายละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ พล 51005/84 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2553 ที่ต้องการรับบริการรถยนต์สุขาเคลื่อนที่ฯ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกสามารถให้ความอนุเคราะห์แก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน ร้านค้า บุคคลธรรมดา ในการให้บริการการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปเป็นครั้งเป็นคราวได้ แต่ทั้งนี้ จะต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การให้บริการดังกล่าวจะต้องเกิดประโยชน์ในภาพรวมแก่ทางราชการหรือเป็นประโยชน์ในกิจการที่ไม่ได้มุ่งแสวงหากำไรหรือกระทำการในเชิงพาณิชย์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การจัดงานประเพณีตามสถานที่ราชการต่างๆ หรือการจัดงานโครงการร่วมกันระหว่างภาคราชการกับภาคเอกชนหรือการจัดการชุมนุมในที่สาธารณะภายใต้กรอบของกฎหมายที่อนุญาตให้กระทำได้เฉพาะภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก โดยต้องไม่เป็นการเรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทน หรือค่าเช่า หรือค่าใช้จ่ายอื่นใด ดังเช่น การกีดกันอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดการให้บริการสนับสนุนน้ำอุปโภคบริโภคแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในฤดูแล้งตามที่ได้รับคำร้องขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือส่วนราชการอื่นในเขตจังหวัดเป็นต้น ทั้งนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการเลือกปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกในการที่จะใช้ดุลพินิจในการสนับสนุนแก่ผู้ยื่นคำขอรับการสนับสนุนรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูป ซึ่งแม้ว่าการให้บริการรถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปจะไม่ถือว่าเป็นการจัดให้มีสัมมาสาธารณะหรือการกำจัดสิ่งปฏิกูลก็ตามแต่ถือได้ว่าภารกิจดังกล่าวเป็นการให้ความอนุเคราะห์รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปแก่หน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าวข้างต้นที่เป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการกำจัดสิ่งปฏิกูลในสถานที่ต่างๆ โดยไม่เก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทนอื่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกสามารถทำได้โดยไม่ต้องออก “กฎ” หรือข้อบังคับใดมาใช้แก่ประชาชน เนื่องจากเป็นการกระทำทางปกครองที่มีได้ใช้อำนาจทางปกครองแต่อย่างใด

ผู้เสนอผลงานได้เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ความเห็นชอบและหากให้ความเห็นชอบขอให้หนังสือแจ้งเวียนทุกส่วนราชการเพื่อถือปฏิบัติ

4.6 ผู้เสนอผลงานได้เสนอผลงานนี้ผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ได้ให้ความเห็นชอบและได้แจ้งเวียนให้ทุกส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

4.7 ผู้เสนอผลงานได้เผยแพร่ผลงานนี้ผ่านทางชมรมนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

www.nitikon.com เพื่อเป็นความเห็นในเชิงวิชาการแก่นิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปได้ศึกษา

5. ผู้ร่วมดำเนินการ (นายธีรเดช นรัตถรักษา ผู้เสนอผลงานเป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว)

6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (นายธีรเดช นรัตถรักษา ผู้เสนอผลงานเป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว)

7. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

7.1 ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ พิจารณาหลักกฎหมายปกครอง กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้อระเบียบกฎหมายการพิจารณาหาผลประโยชน์จากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พิษณุโลก จำนวน 14 หน้า พร้อมเอกสารประกอบโดยค้นคว้าจากข้อเท็จจริง ข้อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา รวม 13 ฉบับ รวมทั้งนโยบายของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด พิษณุโลก

7.2 ผลสำเร็จของงานเชิงคุณภาพ

ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ได้ให้ความเห็นชอบในผลงานของผู้เสนอผลงานสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกได้

8. การนำไปใช้ประโยชน์

8.1 นำการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ให้ความเห็นชอบด้วย และนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติทุกส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

8.2 นำเผยแพร่ทางชมรมนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประเด็นการศึกษาข้อกฎหมายของนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่สนใจ

8.3 นำเสนอผลงานการตีความข้อกฎหมายไปยังสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย เพื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเป็นการต่อยอดในประเด็นพิจารณาว่าอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามระเบียบกฎหมายที่ใช้ในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับสถานการณ์หรือเหมาะสมกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากน้อยเพียงใดเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังเช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองที่ต้องการแทรกแซงราคาทุเรียนภายในจังหวัดแต่ติดขัดเรื่องอำนาจหน้าที่ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ทักท้วงว่าการแทรกแซงราคาพืชผลผลิตการเกษตรมิได้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นราชการส่วนกลาง

9. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

ความยุ่งยากในการดำเนินการเรื่องนี้ มีดังต่อไปนี้

9.1 ในเบื้องต้นผู้เสนอผลงานอาจยึดติดกับนโยบายของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ในฐานะนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสามารถตอบสนองนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทุกเรื่องแต่ต่อมาเห็นว่าในฐานะนิติกรที่ทำหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพึงระลึกอยู่เสมอว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีกรอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติ คือ

ในเรื่อง “การบริการสาธารณะ” ภายใต้กรอบกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง นโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเพียงการกำหนดแนวทางหรือนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะให้น้ำหนักในการบริการสาธารณะไปในทิศทางใดเท่านั้น แต่มิใช่หมายความว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกนอกกรอบอำนาจหน้าที่ของกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ หากนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดจุดยืนว่าตนเองจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตของกฎหมายภายใต้การแสดงออกโดยผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ย่อมเป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแน่นอน

การที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายนโยบายให้นิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก่อนนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการตามคำสั่งหรือนโยบายของผู้บังคับบัญชานั้น ก่อนอื่นต้องพิจารณาถึงกรอบอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักว่ากระทำได้หรือไม่อย่างไรก่อน หากตรวจสอบแล้วปรากฏว่าคำสั่งหรือนโยบายของผู้บังคับบัญชานั้นไม่สามารถปฏิบัติได้เนื่องจากอยู่นอกกรอบหรืออำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมจะต้องมีความกล้าที่จะเสนอความคิดเห็นในเชิงของวิชาการให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบว่าคำสั่งหรือนโยบายของผู้บังคับบัญชานั้นสามารถปฏิบัติได้หรือไม่เพียงใด อีกทั้งจะต้องพิจารณาหาช่องทางออกของผู้บังคับบัญชาในทางอื่นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะเดียวกันนั้นต้องไม่ขัดต่ออำนาจหน้าที่กฎหมายการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย

9.2 กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป็นจำนวนมาก และมีหลายระดับชั้น การวินิจฉัยข้อกฎหมายใดจำเป็นต้องศึกษาและค้นคว้ากฎหมายให้ครอบคลุมทุกเรื่องทุกประเด็น ตลอดจนศึกษาแนวทางวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ หรือหนังสือหรือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงมีความยุ่งยากในการรวบรวมข้อระเบียบกฎหมายดังกล่าว ซึ่งมีเป็นจำนวนมากและอาจจะไม่มีเรื่องที่ตรงกับประเด็นที่ต้องการแต่ต้องรู้จักการนำมาเทียบเคียงกับเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณา

9.3 ผลงานเรื่องนี้สรุปตอนท้ายถึงแม้ว่าจะวินิจฉัยข้อกฎหมายออกมาจะไม่ตรงกับคำสั่งหรือนโยบายที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายที่ต้องการหาผลประโยชน์จากการใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ผู้เสนอผลงานก็ได้เสนอทางออกให้แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถึงแนวทางวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจในการอนุญาตให้ใช้รถยนต์สุขาเคลื่อนที่สำเร็จรูปแก่ประชาชน หรือเอกชนในพื้นที่ เพื่อตอบสนองความต้องการในเรื่องดังกล่าวได้

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ผู้เสนอผลงานเห็นควรให้องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาทบทวนอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ยกเว้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550

ซึ่งได้วางหลักไว้ดีแล้วโดยมีประเด็นที่ต้องทบทวนว่าปัจจุบันการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับราชการส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด และพิจารณาว่าความเหมาะสมของการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ซึ่งได้แก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล ปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด อีกทั้งจะต้องมีมาตรการบังคับทางกฎหมายให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจัง ทั้งในเรื่องงบประมาณ บุคลากร และการกำหนดภารกิจอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจะต้องมีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทุก 5 ถึง 6 ปี ตามสภาพของเศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากจะมีการกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทแล้ว ยังจะต้องบัญญัติกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในแต่ละภาคหรือกลุ่มจังหวัดให้มีอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน แต่อยู่ต่างกลุ่ม หรือต่างภาคกันก็ได้ตามความเหมาะสมของกลุ่มหรือภาคนั้นๆ

10.2 เสนอให้มีการจัดตั้งองค์กรชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี ความชัดเจนว่ามีองค์กรใดเป็นองค์กรวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับราชการส่วนท้องถิ่น หรือการชี้ขาดเรื่องอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ในขณะนี้ไม่มีเพียงองค์กรบางหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ความเห็นหรือชี้ขาดอย่างไม่เป็นทางการว่าอย่างไรคืออำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจะทำการในกิจการใดได้บ้าง ซึ่งได้แก่คณะกรรมการกฤษฎีกา หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) หรือองค์กรที่ใช้อำนาจทางตุลาการอัน ได้แก่ ศาลปกครอง หรือศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี ตลอดจนองค์กรหรือบุคคลที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอัน ได้แก่ นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สิ่งที่เป็นปัญหาที่สุดขณะนี้คือ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดภาคเอกชน หรือภาคผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วินิจฉัยหรือชี้ขาดว่าสิ่งใดคืออำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นเหตุให้การวินิจฉัยชี้ขาดหรือการให้คำแนะนำปรึกษาในหลายเรื่อง ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

10.3 หลังจากที่มีการดำเนินการตามข้อ 10.2 แล้ว จะต้องนำบรรทัดฐานของการดำเนินการดังกล่าว แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดฝ่าฝืนแนวการวินิจฉัยดังกล่าวจะต้องมีมาตรการลงโทษหรือบังคับทางกฎหมาย SANCTION หรือการใช้อำนาจในการยับยั้ง (VETO) แก่ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เช่นในเรื่องการตัดเงินอุดหนุน เป็นต้น หรือมาตรการลงโทษแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในทางละเมิดหรือทางแพ่ง ทางวินัย และท้ายที่สุด หากมีองค์ประกอบการกระทำที่เป็น การกระทำความผิดทางอาญาจะต้องมีการดำเนินการดังกล่าวด้วยแล้วแต่กรณี

10.4 ในการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากกำหนดให้ภาคเอกชนหรือประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแล้ว ในรายละเอียดของโครงการแต่ละโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทตั้งแต่การเริ่มต้นโครงการ การดำเนินการของโครงการ การตรวจรับ และการติดตามและประเมินผลของโครงการ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือราชการส่วนท้องถิ่น จะได้มีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกกระบวนการและตลอดเวลา ซึ่งนอกจากจะเป็นการตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนอย่างแท้จริงแล้วยังเป็นป้องกันปัญหาการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นายธีรเดช นรัตถรักษา)

ผู้เสนอผลงาน

...../...../.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
จริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ไม่มี.....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ.....ไม่มี.....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ.....ไม่มี.....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ.....ไม่มี.....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางสาวเปรมกมล ชีโรภาส)

หัวหน้าฝ่ายนิติการและการพาณิชย์

...../...../.....

ลงชื่อ.....

(นายศ ชาติรังสรรค์)

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล รักษาการแทน

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

...../...../.....

(ผู้บังคับบัญชาขั้นต้นที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

หมายเหตุ หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แถบบันทึกเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงานอาจส่งผลงานจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้